

POSTANOWIENIE

Dnia 25 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Dziergawka

w sprawie A. L. i in.

oskarżonych o przestępstwa z art. art. 258 § 3 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 25 stycznia 2024 r.,

wniosku Sądu Okręgowego w Krośnie

zawartego w postanowieniu z dnia 30 listopada 2023 r., sygn. akt II K 41/21,

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,

z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości,

na podstawie art. 37 k.p.k. *a contrario*

p o s t a n o w i ł:

nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie o sygn. akt II K 41/21, Sąd Okręgowy w Krośnie, na podstawie art. 37 k.p.k., wystąpił do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie przedmiotowej sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu.

Uzasadniając wniosek wskazano na ilość osób oskarżonych (52 osoby) i brak warunków lokalowych w tym Sądzie do przeprowadzenia rozprawy głównej, a także obszerny referat sędziego referenta.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu nie zasługuje na uwzględnienie.

Wskazać należy, że instytucja określona w art. 37 k.p.k. ma charakter wyjątkowy, zaś odstąpienie od zasady rozpoznania sprawy przez sąd miejscowo właściwy może nastąpić tylko w razie zaistnienia sytuacji jednoznacznie świadczącej o tym, iż pozostawienie sprawy w gestii tego sądu sprzeciwiałoby się dobru wymiaru sprawiedliwości. Przekazanie sprawy w omawianym trybie może nastąpić tylko wtedy, gdy w sposób realny występują okoliczności, które mogą stwarzać uzasadnione przekonanie o braku warunków do obiektywnego i bezstronnego rozpoznania sprawy w danym sądzie. Muszą one być na tyle doniosłe, aby należycie uzasadnić odstąpienie od podporządkowania się normie stanowiącej konkretyzację zasady wynikającej z art. 45 Konstytucji i art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka w postaci obowiązku rozpoznania sprawy przez właściwy, określony ustawą sąd. Jednocześnie zbyt szerokie stosowanie wskazanej instytucji może spowodować skutki wręcz sprzeczne z *ratio legis* powołanego przepisu, osłabiając poczucie zaufania nie tylko do konkretnego sądu, lecz również do całego wymiaru sprawiedliwości (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 2000 r., II KO 156/00, Prok. i Pr. 2001, Nr 1, poz. 9).

Podnoszone przez Sąd wnioskujące okoliczności, dotyczące warunków lokalowych, czy obciążenia sprawami sędziego referenta, w sposób oczywisty nie są okolicznościami stwarzającymi wątpliwości co do braku warunków do obiektywnego rozpoznania sprawy w sądzie właściwym. W orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje pogląd, że dobro wymiaru sprawiedliwości nie uzasadnia przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu w sytuacji m.in. braku warunków lokalowych. Art. 37 k.p.k. nie może być traktowany jako sposób rozwiązywania bieżących problemów organizacyjnych sądów. Względy natury technicznej (np. związane z brakiem odpowiednich sal, zaplecza logistycznego w budynku sądu), organizacyjnej czy nawet kadrowej, utrudniające rozpoczęcie

sprawy i prowadzenie postępowania, nie uzasadniają przekazania sprawy w trybie art. 37 k.p.k. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2022 r., V KO 92/21; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2023 r., IV KO 110/23; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 sierpnia 2006 r., II KO 42/06). Do rozwiązywania problemów kadrowych bądź lokalowych w sądach powołane są organy sprawujące nadzór administracyjny w sądownictwie, dysponujące stosownymi uprawnieniami (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 sierpnia 2006 r., II KO 42/06; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2009 r., III KO 1/09).

Zaznaczyć należy, że przesłankę określoną w art. 37 k.p.k., z uwagi na ekstraordynaryjny charakter instytucji przekazania sprawy w tym trybie, interpretować należy w sposób restryktywny. Zmiana właściwości miejscowej sądu na tej podstawie powinna następować tylko w wyjątkowych sytuacjach, mogących w razie ich wystąpienia rzutować w sposób jednoznacznie negatywny na dobro wymiaru sprawiedliwości. Zwracając się do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie sprawy, sąd miejscowo właściwy do jej rozpoznania powinien mieć na uwadze, że przesłanka „dobra wymiaru sprawiedliwości”, stanowiąca kryterium zastosowania art. 37 k.p.k. wymaga, aby sąd powołując się na nią, nie stwarzał w ten sposób wrażenia, że unika prowadzenia sprawy dla niego kłopotliwej. Przedmiotowa sprawa do takich może należeć, choćby z uwagi na wielość osób oskarżonych oraz złożony charakter. Tym bardziej jednak sąd właściwy do rozpoznania sprawy nie może uchylać się od jej rozpoznania.

Mając na uwadze powyższe uwagi, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

[J.J.]

[a!]

